

Tapautui omassa piirissämme

Hyvää Pääsiäistä!

Kristus nousi kuolleista,
totisesti nousi.

MERKKIPÄIVIÄ

80 vuotta täytti maanviljelijä, entinen kauppias Ivan M ä m m i 19. 2. 63 Leppävirran kks:ssä. Mämmin suursuku on kotoisin Suojärven Kaitajärveltä. Suvun patriarkaaliset tavat säilyivät talvisotaan saakka.

Kauppiaana I. Mämmin oli omintakeinen karjalainen persoonallisuus. Viipurin ja Sortavalan entiset tukkupalot ja niiden kasvatit muistavat hyvin kauppias I. Mämmin sekä hänen veljensä Paulin ja Pekan.

70 vuotta täytti 10. 2. 63 Suistamon entinen aluepäällikkö, jääkärikapteeni evp. Antti A. H a i k o n e n Kotkassa. Hän on syntynyt Jaakkimassa. Käytyään koulua Viipurissa ja mm. kauppakoulun, hän toimi konttoristina Viipurissa vv. 1912—15 ja liittyi viimeksi mainittuna vuonna 27. Jääkäripataljoonaan. Vuoden 1916 alussa hänet komennettiin Suomeen ja hän osallistui vapaussodan valmisteluihin. Erottuaan v. 1918 vakinaisesta palveluksesta hän toimi sen jälkeen suojeluskuntajärjestössä mm. aluepäällikkönä. Talvisotaan hän osallistui aluksi komppanianpäällikkönä. V. 1940 hän oli Rak. P. 3/RT:n komentajana, toimi sitten Jv. Koulul. K 9:n ja sen jälkeen JR 31 pataljoonan komentajana. Jatkosodan aikana hän oli Etelä-Kymenlaakson sk-piirin ja saman sotilaspiirin toimistoupseerina. Hän erosi armeijasta v. 1944. Talvisodassa hän haavoittui. —

Aluepäällikkö Haikonen nautti Suistamolla ja koko Raja-Karjalassa kansanmiehen mainetta. »Ondrei on putin muzhikku», sanottiin hänestä ennen ja vielä nytkin.

60 vuotta täytti 21. 2. pääjohtaja, vuorineuvos Ilmo O. N u r m e l a Helsingissä.

Hän on syntynyt Virolahdella, tullut ylioppilaaksi Viipurin Klassillisesta lyseosta 1921, valmistunut ekonomiksi Kauppakorkeakoulusta 1923 ja kauppatieteen kandidaatiksi 1927 sekä promovoitu kauppatieteen maisteriksi 1950. V. 1959 tasavallan presidentti myönsi hänelle vuorineuvoksen arvonimen.

Pääjohtaja Nurmela työskenteli Kauppakorkeakoulusta päästyään ja asevelvollisuutensa suoritettuaan ensin isänsä liikkeessä Simolassa ja sen jälkeen sijaisopettajana Viipurin Kauppaoppilaitoksessa. Osakeyhtiö Savo-Karjalan Tukkuliikkeen palvelukseen neuvontaosaston hoitajaksi hän tuli 1927, aloittaen tällöin pitkäaikaisen työ kautensa vähittäiskauppiaittemme neuvontatyön alullepanijana ja kehittäjänä. V. 1932 hänet nimitettiin myös yhtiön luotto-osaston hoitajaksi ja kutsuttiin johtokunnan jäseneksi 1935. Viimeksi mainitussa asemassaan hänellä oli ratkaisevat ansiot vähittäiskauppiaittemme siihenastisten ostokeskusten yhdistämisessä valtakunnalliseksi keskusliikkeeksi Keskoksi. Tämän tapahtuessa 1941 hänet nimitettiin Kesko Oy:n johtokunnan jäseneksi erikoisalanaan neuvontaosaston johto sekä henkilökunnan päällikön tehtävät. Jatkosodan jälkeen hänelle siirtyivät yhtiön rahoitus- ja luottoasiat. V. 1957 hänestä tuli yhtiön pääjohtaja.

Pääjohtaja Nurmela osallistui upseerina talvi- ja jatkosotaan ja oli mm. Itä-Karjalan Sotilashallinnon taloudellisen jaoston päällikkö. Sodan jälkeen hän on osallistunut Reserviupseeriliiton toimintaan ja on Suomen Reserviupseeriliiton valtuuskunnan jäsen. Sotilasarvoltaan pääjohtaja Nurmela on majuri.

— Maanviljelijä Johannes Karppalahti, paremmin tunnettu nimellä Karpan Vanä täyttää 11. 4. 63 60 vuotta Juukan pitäjän Vihtasuola, jonne hän on raivannut kylmän tilan. Hän on kotoisin Aunuksen Munjärven pitäjän Suopohjan kylästä. Hän solmi Suojärvellä avioliiton Sanni Murrin kanssa ja on näin ollen Hirsylän Ahvenlammin vävy. Hän osallistui kotikunnan vapauttamisyritykseen v. 1919 ja molempiin viimeisiin puolustusotitiimme. Talvisodassa hän oli kapt. Into Kuismasen sissikompaniassa.

Gunnar von Hertzen

70 vuotta täytti 11. 3. 63 Helsingissä heimme merkittävä ystävä lääket. lisensiaatti, lääkintäeverstiluutnantti Gunnar Emil von Hertzen Helsingissä. Hän on syntynyt Halikossa, tullut ylioppilaaksi Porvoon luseosta 1911, valmistunut lääket. kandidaatiksi 1915 ja lääket.lisensiaatiksi 1927. Opintomatkoja hän on tehnyt Itävaltaan ja Unkariin. Toimittuaan vt. kunnanlääkärinä 1928—30 hänet valittiin Pihtiputaan kunnanlääkäriksi 1931. Tätä virkaa hän hoiti aina 1957 tapahtuneeseen eläkkeelle siirtymiseensä saakka. Tri von Hertzenin harrastus ja toiminta ovat kohdistuneet ansiokkaalla tavalla isänmaan vapauden ja itsenäisyyden asialle. Hän kuului 27. Jääkäripataljoonan, oli kolmesti komennettuna Suomeen ja astui Suomen armeijan palvelukseen jääkäriylliluutnanttina. 1918. Vapaussodassa hän komensi von Hertzenin hiihto-osastoa ja Porin rykmentin I pataljoonaa, jonka jälkeen hänet nimitettiin Pohjanmaan pataljoonan komentajaksi. Hän järjesti Karjalan retkikunnan ja johti sitä Aunuksen vapaustaistelun aikaisemmissa vaiheissa sekä komensi etelärintamaa, retkikunnan I rykmenttiä sodan loppuvaiheissa. Talvi- ja jatkosodan aikana hän toimi kenttäsairaalan lääkärinä ja Aunuksen piirilääkärinä. Lääkintäeverstiluutnantiksi hänet ylennettiin 1940. Tri von Hertzen on julkaissut »Karjalan Retkikunnan» sekä useita pienempiä kirjoituksia.

— Runolaulaja Mari Remsu täytti 70 vuotta 29. 3. 63 Boråsissa, Ruotsissa. Hän on syntynyt Vienan runopitäjässä Vuokkiniemellä ja oppinut runotaitonsa äidiltään Varvanalta ja ämmöltään Muorielta. Karjalan kirot ovat lujasti iskeneet Mariinkin. Jatkosodan aikana Mari siirtyi Suomeen ja täältä Ruotsin Borásiin, jossa on serkkunsa runonlaulaja Iro Remsun kanssa löytänyt hyvän turvapaikan. Mari on toiminut professori Pertti Virtarannan kielimestarina. Hänen runotaitoaan on myös nauhoitettu prof. Virtarannan toimesta. Korkeasta iästä huolimatta — itseasiassa Marilla on ikää enemmän kuin kirkonkirjoissa on sanottu — hän on lupautunut tulemaan Karjalan Sivistysseuran vuosikokoukseen Kajaaniin Virpoipyhänä 7. 4. 63. Samana päivänä pidettävässä karjalaisjuhlassa hän esittää itkuvirren karjalaisten kohtaloista ja mielialoista »vierahalla maalla».

MARI REMSU

Mainittakoon, että Mari Remsu samoinkuin serkkunsa Iro ovat Ruotsin Suomalaisen Ortod. seurakunnan perustajajäseniä ja ahkeria ja vakavia heimonsa perinteiden vaalijoita. Iro Remsun runolaulanta on jo loppunut. Hän on syntynyt v. 1879.

50 vuotta täytti 21. 2. everstiluutnantti Yrjö Tehola Helsingissä.

Heimolehden lukijat muistavat everstiluutnantti Y. Teholan paremmin, kun mainitsemme, että hän on Salmin Semoi-papin poika ja Aunuksen (Valasmon) vävy.

Hän on syntynyt Salmassa, tullut ylioppilaaksi Sortavalan lyseosta 1934, suorittanut aktiiviupseeritutkinnon kadettikoulussa 1938 ja yleisesikuntaupseeritutkinnon sotakorkeakoulussa 1948. Hän palveli aluksi nuorempana upseerina kenttätykistörykmentti 3:ssa. Talvisotaan hän osallistui nuorempana upseerina kenttätykistörykmentti 1:ssä ja patteristoupseerina kenttätykistörykmentti 9:ssä Karjalan kannaksella ja oli 1940—41 IV armeijakunnan tykistön komentajan adjutanttina ja meteorologina. Jatkosotaan hän osallistui raskas patteristo 30:ssa patteristoupseerina ja patteriston komentajana ja tykistöosaston päällikkönä III:n armeijakunnan esikunnassa Syvärin suunnalla, Karjalan kannaksella ja pohjoisella rintamalla. Vv. 1945—46 hän oli patterin päällikkönä kenttätykistörykmentti 4:ssä, 1949—50 toimistoesiupseerina pääesikunnan koulutusosastolla, 1950—52 sotilasasiamiehen apulaisena Moskovassa, 1953—59 toimistopäällikkönä Uudenmaan sotilasläänin esikunnassa, 1959—62 Lahden sotilaspäivien päällikkönä ja tämän jälkeen pääesikunnan järjestelyosaston käytössä. Everstiluutnantiksi hänet ylennettiin 1959.

— 60 vuotta täyttää 5. 5. 63 Irinja J e r m o -
l a j e v (o.s. Saharov) Lahdessa. Hän on syn-
tynyt Aunuksessa, Säämäjärven pitäjän Tsuu-
niemen kylässä. Hänen miehensä vangittiin
syyttömästi Stalinin valtakaudella ja teljettiin
keskitysleiriin, jonne hän menehtyi. Irinja
siirtyi pojan ja tyttären kanssa jatkosodan
aikana Suomeen.

Prof. Kettunen (keskellä) Karjalan Sivistysseuran 50-vuotis-
juhlassa. Nyt hän on poissa.

— Mikael R u o t s i kuoli Hyvinkäällä 13. 2.
63. Hän oli syntynyt Salmassa 8. 2. 1909.

MAIJA KOIVUNEN KUOLLUT.

Hän oli syntynyt Lintajärven (Lindärven)
kylässä, Vahrosten talossa. Jo nuorena tyttö-
senä hän muutti Suojärvelle, missä kävi kou-
lun ja avioitui kauppias Mikko Koivusen kans-
sa.

Koivusten kodista muodostui paikkakunnan
keskus, missä moni rajantakainen heimovel-
jemme sai ystävyyttä, taloudellista tukea ja hy-
viä neuvoja astuessaan Suomen puolelle. Suuren
talon emäntänä, aina ymmärtäväisenä ja tois-
ten parasta ajattelevana hän oli joukossamme.
Ystävällinen sana, lohdutus ja avun tarjoami-
nen oli hänelle hyvin tunnusomaista. Suuren
suvun ja tuttavapiirin lisäksi kaipaa vainajaa
se suuri rajakarjalaisten joukko, joka on hyvin
kiitollinen kaikesta avusta, jota häneltä sai
juuri silloin, jolloin maailma näytti kaikkein
pimeimmältä eli pakolaisuuteen saavuttua.

EMIL KOUTONEN KUOLLUT.

Emil Koutonen syntyi Kurijoella, kävi Kuo-
pion kauppakoulun ja toimi kauppamatkusta-
jana aina vuoteen 1925 saakka, jolloin astui
Lassila & Tikanoja Oy:n palvelukseen. Täällä
ollessaan hän »hoisi» karjalaisia kauppiaita ja
tätä tietä liittyi myös Karjalan Sivistysseuran
jäseneksi.

PÄÄSEMME PETROSKOIHIN

Uusin matkailukohde tänä vuonna on Petros-
koi, kertoi äskettäin Matkatoimisto Kaleva
Oy:n myyntipäällikkö G. J o h a n s s o n. Koska
nämä matkat kiinnostavat monia karjalaisia,
otimme asiasta tarkempaa selkoa. Matkojen
luku on rajoitettu viiteen. Pullonkaulana lienee
hotellihuoneiden pula Petroskoissa. Onhan toki
uljas hotelliravintola Severnaja suomalaisten
käytettävissä. Valitettavasti matkareitti ei kul-
je luovutetun Laatokan Karjalan kautta meno-
eikä paluumatkalla. Kokonaisuudessaan matka-
ohjelma on seuraava:

- 11.—15.4. Helsingistä bussilla Leningradiin ja
junalla Petroskoihin. Paluu samalla
tavalla.
18.—23.6. Estonia-laivalla Leningradiin, junal-
la Petroskoihin. Paluu junalla L:iin
ja bussilla Helsinkiin.
2.—7.7. Kuten edellinen.
16.—21.7. Bussilla Leningradiin, junalla Pet-
roskoihin. Paluu samalla tavalla,
bussilla Helsinkiin.
30.10.—3.11. Samalla tavalla kuin edellinen
matka. Bussi on suomalainen, laiva
neuvostoliittolainen.

Edelleen kuulumme, että suomalaiset turistit
pääsevät Moskovaan, Jaltaan, Ukrainaan ja
Kaukasukselle, mutta ei Tallinnaan, vaikka suo-
malaisilla olisi laivakin valmiina tarkoitusta
varten. Leningradin mutkan kautta sentään
päästään Tallinnaankin. Petroskoin-kävijät
näkevät myös Viipurin.

MATKOJA PETROSKOIHIN...

Lähemmin-

Oy Matkatoimisto Canarias Ab

Helsinki P. Esplanadi 27 C
puh. 639 647 — 639 672

ORTODOKSINEN PIISPA VIIPURIIN

Moskovan patriarkaatin aikakauskirja kertoo,
että viime elokuun 25. p:nä vihittiin arkkimandriit-
ta Nikon Troitse-Sergijevon luostarissa Moskovan
lähellä Viipurin piispaksi Leningradin hiippakun-
taan kuuluvana vikaarina. Vihkimyksen toimittivat
Leningradin ja Laatokan metropoliitta Pimen sekä
Tallinnan ja Viron piispa Aleksei.

Piispa Nikon, alkuperäiseltä nimeltään Nikolai
Vasiljevitch Fomitshev, on syntynyt Pietarissa
1910, suorittanut rautatieinsinöörin tutkinnon 1936
ja työskennellyt sen jälkeen rautatiealalla vuoteen
1945. Sodan aikana hän oli piiritetyssä Leningra-
dissa ja sai toiminnastaan kaksi ansiomitalia. Sa-
manaikaisesti hän toimi kirkon palveluksessa ali-
diakonina. Hänet vihittiin diakoniksi 1945 ja pap-
iksi 1946. Leningradin hengellisessä akatemiassa
hän opiskeli 1946—50 suorittaen teologian kandi-
daatin tutkinnon. Tämän jälkeen hän toimi pap-
pina eri paikkakunnilla, mm. 1952—53 Petroskois-
sa, jolloin hän oli myös Aunuksen hiippakunnan
rovastina.